

**ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ПЕРЕКЛАДАЧІВ ВИСОКОГО РІВНЯ**

**THE PROBLEMS OF FORMING PROFESSIONAL COMPETENCE OF
HIGH LEVEL TRANSLATORS**

В.П. Огієнко, Т.В. Кравченко

*В.П.Огієнко – старший викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №1,
Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”.*

*Т.В.Кравченко - викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №1,
Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”.*

Abstract. The conference paper deals with theoretical and practical problems of translation. It is necessary not only to understand the text but also to translate it accessible for a reader. This is the task of high level translators. There are some problems connected with transmission of the text in more accessible form, than there was the created original, taking into account the necessity of acquaintance with text of wide circles of readers with insufficient preparation. Such work needs, first of all, the gifted translator with rich experience and intuition, with scalene knowledge. It would be optimally, that such translator had approximately such level in corresponding industry of activity, as well as author of text.

Однією з важливих теоретичних та практичних проблем перекладу є робота перекладача над складними за формою та змістом текстами. Особливо таке завдання ускладнюється за умови необхідності не тільки правильно зрозуміти текст, який перекладається, але й доступно для читача передати його мовою перекладу. Іноді може, навіть, виникати проблема передачі тексту в більш доступній формі, ніж був створений оригінал, враховуючи необхідність ознайомлення з текстом широких кіл читачів з недостатньою підготовкою. Зазвичай, перекладач намагається передати текст у тій формі, в якій він був створений, але в реальності можуть мати місце і такі ситуації.

Безперечно, у підготовці тексту для публікації беруть участь не тільки перекладачі, але й рецензенти, консультанти, редактори різних напрямків,

коректори. Але досвід свідчить про значну роль перекладача в досягненні точної передачі змісту тексту в доступній для широких кіл читачів формі.

Як правило, творча робота над текстом потребує цілісного охоплення усіх його аспектів (змісту, особливостей мови та стилю, композиції тексту, роз'яснень в тексті та коментарів до тексту). Якщо твір публікується у великій кількості примірників, то оптимальна його форма набуває великого значення, оскільки це полегшує розуміння та сприйняття тексту для багатьох читачів. В такому випадку робота, виконана автором тексту, перекладачем, рецензентами та редакторами буде найбільш продуктивною і текст принесе очікувані результати.

Особливе значення різнобічна робота над текстом має для перекладу спеціалізованих (фахових, наукових) книг, особливо книг, де синтезуються ідеї з різних галузей науки та практики, що може бути характерним для сучасної науки, коли в умовах великої кількості інформації виникає потреба її узагальнення, коли ведеться пошук рішень важливих проблем не тільки в традиційних вузьких галузях, але й одночасно в багатьох інших галузях пізнання. Нові роботи можуть мати дещо недосконалу форму, оскільки автори не завжди мають достатньо часу для опрацювання великої кількості інформації. Цілі, які ставить перед собою автор, можуть бути грандіозними, і не завжди робота може бути завершена та відпрацьована за формою. Однак така робота може також мати велику цінність, оскільки у недосконалій формі вона може містити новітні ідеї. З часом сам автор в інших публікаціях може доопрацьовувати форму такої роботи. Основні ідеї можуть також обговорюватись на наукових конференціях та в періодичних виданнях. Тут також ведеться підбір оптимальної термінології, форм висловлення ідей та композиції тексту.

Для значних робіт здійснюється широка їх популяризація – тобто передача ідей роботи у формі науково-популярних або навчальних видань, підготовку яких виконують інші автори. Але поява значного твору з новітніми ідеями – це майже завжди складне завдання для перекладача, коли потрібно прикласти багато зусиль для передачі змісту та досягнення оптимальної для читача форми.

Така робота потребує, в першу чергу, обдарованого перекладача з багатим досвідом та інтуїцією, різнобічними знаннями. Оптимально було б, щоб такий перекладач мав приблизно такий рівень у відповідній галузі діяльності, як і автор тексту.

Тому набуває значення дослідження творчості перекладачів високого рівня, зокрема перекладачів нехудожніх текстів, особливостей їх біографій, формування у них необхідних компетентностей, як спеціальних, так і мовних.

Література:

1. Брандес М.П. Переводческий анализ текста- М: НВИ- ТЕЗАУРУС, 2003.- 224с.
2. Гальперин И.Н. Текст как объект лингвистического исследования. –М.: Наука- 1981,-139с.
3. Черноватий Л.М. Особливості навчально–методичних матеріалів для підготовки перекладачів // Вісник Сумського державного університету . – 2002. – No 4(37). – С . 184-188.